

گزارش جامع
مواضع ۱۶ کشور
نسبت به
طرفین جنگ رمضان

متد

(مرکز توسعه دانش مسئله محوری)

www.Mtod.ir

۱- بیان مسئله؛

وقوع بیش از ۱۰۰ عملیات نظامی در خاورمیانه و قفقاز (مقطع زمانی ۲۸ فوریه تا ۸ آوریل ۲۰۲۶)، معمای امنیتی تمام عیاری را رقم زد و موجی بی‌سابقه از واکنش‌های دیپلماتیک را برانگیخت. در این دوران، ۱۶ کشور کلیدی با توجه به منافع اقتصادی و میزان آسیب‌پذیری خود، واکنش‌های متفاوتی را نسبت به جمهوری اسلامی ایران اتخاذ کردند. شناسایی دقیق آرایش ائتلاف‌ها، درک معماری جدید امنیتی و تعیین میزان پایبندی یا تقابل این کشورها با امنیت ملی ایران در شرایط بحران، نیازمند عبور از تحلیل‌های تک‌کشوری و دستیابی به یک تصویر کلان است. این گزارش جامع، موازنه دیپلماتیک و جهت‌گیری استراتژیک این ۱۶ کشور را با استناد به ۴۵۰ موضع‌گیری رسمی استخراج‌شده، واکاوی و ترسیم می‌نماید.

۲- تحلیل مواضع؛

تحلیل ۴۵۰ موضع رسمی ثبت‌شده نشان می‌دهد که ژئوپلیتیک منطقه در قبال ایران به سه بلوک مجزا (سپر دیپلماتیک، سکوت و کم‌اثر، تقابل و اجماع‌سازی) تقسیم شده است. وزن تخریب روابط و تلاش برای انزوای دیپلماتیک ایران بسیار سنگین‌تر از وزن همراهی بوده است.

جدول مقایسه‌ای جامع ۱۶ کشور (مبتنی بر حجم و درصد)

(ارزش هر کشور بر اساس تعداد کل مواضع و میزان مخالفت با ایران وزن‌دهی شده است)

ردیف	نام کشور	تعداد کل مواضع	درصد مخالفت	وضعیت واقعی دیپلماتیک
۱	لبنان (دولت)	۵۵	۰٪	بالاترین همراهی/خنثی
۲	عراق	۳۹	۱۲٪	همراهی بالا
۳	ترکیه	۶۲	۲۸٪	همراهی متوسط
۴	ارمنستان	۱۱	۰٪	همراهی محدود
۵	عمان	۴	۰٪	بی‌طرف (کم‌اثر)
۶	پاکستان	۳	۳۳٪	بی‌طرف (کم‌اثر)
۷	قزاقستان	۶	۵۰٪	مخالف (کم‌اثر)
۸	بحرین	۴	۷۵٪	مخالف محدود
۹	سوریه (دولت جدید)	۹	۸۸٪	مخالف متوسط
۱۰	یمن (دولت مستعفی)	۹	۱۰۰٪	مخالف متوسط

مخالف مؤثر	۷۵٪	۱۲	عربستان سعودی	۱۱
مخالف مؤثر	۱۰۰٪	۱۳	قطر	۱۲
مخالف جدی	۶۹٪	۲۳	مصر	۱۳
مخالف جدی	۵۱٪	۳۱	اردن	۱۴
مخالف پیشرو	۹۳٪	۴۶	جمهوری آذربایجان	۱۵
لیدر مخالفت‌ها	۱۰۰٪	۱۲۳	امارات متحده عربی	۱۶

۳- تحلیل بلوک‌های منطقه‌ای:

- بلوک سپر دیپلماتیک (لبنان، عراق، ترکیه): این ۳ کشور با تولید بیش از ۱۵۰ موضع (عموماً ضد اسرائیلی یا حامی حاکمیت ملی)، بزرگ‌ترین مانع در برابر شکل‌گیری اجماع مطلق اعراب علیه ایران بوده‌اند.
- بلوک سکوت/کم‌اثر (عمان، پاکستان، قزاقستان): این کشورها ترجیح داده‌اند با سکوت یا اتخاذ مواضع حداقلی، از اصطکاک مستقیم پرهیز کنند.
- بلوک تقابل و اجماع‌سازی (امارات، آذربایجان و...): این بلوک شامل ۱۰ کشور است که از فاز بیانیه عبور کرده و کارزاری جهانی علیه ایران به راه انداخته‌اند. لیدری این جریان با امارات (با ۱۲۳ موضع) و آذربایجان است که ماشین دیپلماسی خود را روی دور تند تقابلی قرار داده‌اند.

۴- ۴ نمونه از گلچین بیانیه‌ها به تفکیک بلوک‌ها در ادامه ارائه می‌گردد:

۱. لیدر تقابل (امارات):

«والاحضرت حملات موشکی و پهبادی مداوم ایران را که به مدت ۱۸ روز متوالی ادامه داشته و شامل بیش از ۲۰۰۰ موشک بالستیک و کروز و پهباد بوده... با شدیدترین لحن محکوم کردند».

۲. چرخش راهبردی تقابلی (سوریه):

«جمهوری عربی سوریه تلاش ایران برای هدف قرار دادن جمهوری ترکیه و جمهوری آذربایجان با موشک‌های بالستیک و پهبادها را به شدت محکوم می‌کند و این اقدامات را نقض آشکار حاکمیت ملی... می‌داند».

۳. سپر دیپلماتیک (عراق):

«عراق عرصه‌ای برای تسویه حساب‌های منطقه‌ای نخواهد بود، در هیچ درگیری‌ای شرکت نخواهد کرد و اجازه نخواهد داد که از خاک آن برای حمله به کشورهای همسایه استفاده شود».

۴. نماد بی‌طرفی (عمان):

«سلطنت عمان ضمن محکومیت تمامی حملات علیه جمهوری اسلامی ایران، سرزمین‌های کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و کشورهای عربی، از همه طرف‌های ذیربط خواست تا خویشتنداری کنند...».

۵- نتیجه‌گیری؛

بررسی مواضع ۱۶ کشور هدف حاکی از آن است که استراتژی مقابله با بحران نیازمند تفکیک دقیق وزن بازیگران است. ماشین دیپلماسی تقابلی (به لیدری امارات و جمهوری آذربایجان) در مسیر فشارهای حقوقی بسیار پرکار بوده و توانسته وزنه‌هایی چون اردن، مصر و عربستان را همسو کند. با این وجود، تمرکز دستگاه دیپلماسی بر تقویت بلوک سپر دیپلماتیک (عراق، ترکیه، لبنان) و همچنین اطمینان بخشی سریع به لنگرگاه‌هایی نظیر مصر و عربستان سعودی، می‌تواند ساختار اجماع‌سازی جهانی علیه ایران را دچار گسست کند. پرهیز از صرف زمان برای کشورهای کم‌اثر (بلوک سکوت) و تمرکز بر منزوی کردن لیدرهای تقابل، حیاتی‌ترین گام در دکترین سیاست خارجی ایران در این مقطع خواهد بود.

۶- منابع

۱. وبسایت رسمی پادشاه اردن: [/https://kingabdullah.jo](https://kingabdullah.jo)
۲. وزارت امور خارجه و امور مهاجران اردن: [/https://www.mfa.gov.jo](https://www.mfa.gov.jo)
۳. دفتر نخست‌وزیر ارمنستان: [/https://www.primeminister.am/en](https://www.primeminister.am/en)
۴. وزارت امور خارجه ارمنستان: [/https://www.mfa.am/en](https://www.mfa.am/en)
۵. خبرگزاری رسمی آرمن پرس: <https://armenpress.am/en>
۶. هیئت دولت/کابینه امارات: [/https://uaecabinet.ae/en](https://uaecabinet.ae/en)
۷. وبسایت رسمی رئیس کشور: [/https://www.mohamedbinzayed.ae/en](https://www.mohamedbinzayed.ae/en)
۸. وزارت امور خارجه امارات: [/https://www.mofa.gov.ae/en](https://www.mofa.gov.ae/en)
۹. خبرگزاری رسمی امارات (WAM): <https://www.wam.ae/en>
۱۰. وبسایت رسمی ولیعهد و نخست‌وزیر بحرین: [/https://www.crownprince.bh/en](https://www.crownprince.bh/en)
۱۱. دفتر نخست‌وزیر بحرین: [/https://www.pmo.gov.bh/en](https://www.pmo.gov.bh/en)
۱۲. وزارت امور خارجه بحرین: [/https://www.mofa.gov.bh](https://www.mofa.gov.bh)
۱۳. خبرگزاری رسمی بحرین (BNA): <https://www.bna.bh/en>
۱۴. خبرگزاری رسمی آسوشیتدپرس پاکستان (APP): <https://www.app.com.pk>
۱۵. رادیو دولتی پاکستان: [/https://www.radio.gov.pk](https://www.radio.gov.pk)
۱۶. ریاست جمهوری ترکیه: [/https://www.tccb.tr/en](https://www.tccb.tr/en)
۱۷. وزارت امور خارجه ترکیه: [/https://www.mfa.gov.tr](https://www.mfa.gov.tr)
۱۸. ریاست ارتباطات ریاست جمهوری ترکیه: [/https://www.iletisim.gov.tr/english](https://www.iletisim.gov.tr/english)
۱۹. ریاست جمهوری جمهوری آذربایجان: [/https://president.az/en](https://president.az/en)
۲۰. خبرگزاری دولتی آذرتاج (AZERTAC): <https://azertag.az/en>
۲۱. وزارت امور خارجه و مهاجران سوریه: [/https://mofaex.gov.sy/en](https://mofaex.gov.sy/en)
۲۲. بخش اختصاصی ریاست جمهوری در سانا: [/https://sana.sy/en/presidency](https://sana.sy/en/presidency)
۲۳. وزارت امور خارجه عراق: [/https://mofa.gov.iq/en](https://mofa.gov.iq/en)
۲۴. خبرگزاری رسمی عراق (INA): <https://ina.iq/en>
۲۵. وزارت امور خارجه عربستان سعودی: <https://www.mofa.gov.sa/en/Pages/default.aspx>
۲۶. خبرگزاری رسمی عربستان (SPA): <https://www.spa.gov.sa/en>
۲۷. سازمان پخش رادیو و تلویزیون عربستان (پشتیبان): [/https://www.sba.sa/en](https://www.sba.sa/en)

۲۸. درگاه رسمی دولت عمان: [/https://gov.om/en](https://gov.om/en)
۲۹. خبرگزاری رسمی عمان (ONA): <https://omannews.gov.om>
۳۰. وزارت اطلاعات رسانی/اطلاع رسانی رسمی عمان (پشتیبان): <https://www.omaninfo.om/english>
۳۱. وبسایت رسمی رئیس جمهور قزاقستان: [/https://www.akorda.kz/en](https://www.akorda.kz/en)
۳۲. خبرگزاری قازینفورم؛ منبع رسمی اخبار نهادهای حکومتی: [/https://qazinform.com](https://qazinform.com)
۳۳. وزارت امور خارجه قطر: <https://mofa.gov.qa/en>
۳۴. خبرگزاری رسمی قطر (QNA): <https://www.qna.org.qa/en>
۳۵. ریاست جمهوری لبنان: [/https://www.presidency.gov.lb](https://www.presidency.gov.lb)
۳۶. وزارت امور خارجه و مهاجران لبنان: [/https://www.mfa.gov.lb/arabic/home](https://www.mfa.gov.lb/arabic/home)
۳۷. ریاست جمهوری مصر: [/https://www.presidency.eg/en](https://www.presidency.eg/en)
۳۸. هیئت دولت/دفتر نخست وزیر مصر: [/https://cabinet.gov.eg](https://cabinet.gov.eg)
۳۹. وزارت امور خارجه مصر: [/https://www.mfa.gov.eg](https://www.mfa.gov.eg)
۴۰. سرویس اطلاعات دولتی مصر (State Information Service): <https://sis.gov.eg/en>
۴۱. خبرگزاری رسمی خاورمیانه (MENA): <https://www.mena.org.eg/en/index/index>
۴۲. وبسایت رئیس شورای رهبری ریاستی یمن: [/https://presidentialalimi.net/en](https://presidentialalimi.net/en)
۴۳. وزارت امور خارجه و مهاجران یمن: [/https://www.mofa-ye.org/Pages/en](https://www.mofa-ye.org/Pages/en)
۴۴. سبانت/نسخه پشتیبان و آینه خبری رسمی: [/https://www.sabanew.net/home/en](https://www.sabanew.net/home/en)

گزارش جامع مواضع ۱۶ کشور نسبت به طر فین جنگ تحمیلی سوم

(مقطع زمانی ۲۸ فوریه تا ۸ آوریل ۲۰۲۶)

قزاقستان
Kazakhstan

جمهوری آذربایجان
Republic of Azerbaijan

ارمنستان
Armenia

ترکیه
Turkey

سوریه
Syria

لبنان - اردن
Lebanon - Jordan

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

عراق
Iraq

پاکستان
Pakistan

بحرین
Bahrain

مصر
Egypt

عربستان سعودی
Saudi Arabia

امارات متحده عربی
United Arab Emirates

یمن (دولت مستعفی)
Yemen

عمان
Oman

راهنمای نقشه
مواضع موافق
مواضع خنثی
مواضع مخالف

مِتْد

مرکز توسعه دانش مسئله محوری

    M t o d _ i r

۰ ۲ ۱ ۹ ۱ ۰ ۹ ۳ ۴ ۲ ۴
۰ ۹ ۰ ۱ ۲ ۱ ۵ ۳ ۹ ۵ ۷

تهران، میدان ولیعصر، بلوار کشاورز، خیابان شوریده
تقاطع خیابان شوریده و پرویز، ساختمان سبحان، پلاک ۵، واحد ۳